

LYDARTIST: Trond Lossius skjønner godt hva forskerne holder på med siden han er fagutdannet, men selv er han mer interessert i å formidle stemninger fra forskertoktet gjennom sin lydkunst. FOTO: CHRISTOPHER ENGÅS

Kunstner med innsikt

Kunstner Trond Lossius (47) har litt mer å fare med enn kunst når han er med på forskertokt.

» Christopher Engås

■ På sikkerhetsbriefen før forskningsskipet Helmer Hanssen legger fra kai i Longyearbyen er det én person spesielt som stikker seg ut. Med stor og hårete mikrofon på stativ, og lydutstyr på fanget, sitter Trond Lossius på bakerste benk – mens han lytter intenst i sine hodetelefoner. Blant studenter, veiledere, mannskap og journalister gjør kunstneren jobben sin.

– Jeg er fortsatt usikker på hva jeg skal bruke opptakene fra toktet til, sier Trond Lossius. Han er professor på Kunst- og designhøgskolen i Bergen, men kaller seg beskjedent for lydkunstner.

– Det er noe med lyden fra båten, og samtaler i et rom inne i den. Jeg har en slags droneide som jeg forsøker å finne en inngang på til en komposisjon, sier Lossius ettertenksomt.

Kunstneren har kommet med på toktet til marinbiologene og de andre som «artist in residence». Fem dager i alt på båten, deretter

et ukeslangt opphold i Ny-Ålesund, før han tar med seg råmaterialet hjem til Bergen for bearbeiding.

Men Lossius sin interesse for toktet er ikke bare knyttet til kunsten. Han hadde en ide om å forsøke å kombinere sine to utdannelser til å bli noe spennende kunstnerisk. For tjue år siden var Lossius nemlig ferdig med hovedfaget sitt i fysisk oseanografi. Deretter ble det musikk og komposisjon og kunststipendiat før han til slutt ble kunstprofessor.

“Jeg samler inn materialer på intuisjon.

– En solid marin grunnutdanning ble byttet ut på et sent stadium, til fordel for kunsten. Hva skjedde?

– Det vet jeg ikke helt om jeg kan forklare, og det følte som et enormt skifte den gang. Jeg var 27 år da jeg begynte å skrive noter på et ark, og da kjente jeg etter hvert at jeg var på vei i ei helt annen retning, sier Lossius.

– Hvor mye forstår du av det vitenskaps-

folkene på Helmer Hanssen foretar seg?

– Jeg tror jeg skjønner ganske mye, men er jo selvfølgelig ikke helt sikker. Jeg kunne på ingen måte gått inn og gjort jobben deres, svarer han.

Tilbake til kunsten, og droneideen hans.

– Jeg er en stor fan av Luc Ferrari som har laget en komposisjon ved bruk av blant annet lyden fra en isbryter i Arktis. Samtaler, ting som navneoppopp, folk som jobber og diskuterer. Hvis man samler inn nok stemningsfullt materiale, og tillegger det annen elektronisk musikk, kan det bli veldig fint, sier Lossius.

Han innrømmer glatt at arbeidsmetodene hans er ustrukturerte.

– Jeg samler inn materiale på intuisjon. Absolutt alt jeg på et eller annet plan føler kan være av verdi. Så på et eller annet tidspunkt, så former det seg noe som jeg går videre på. Da blir jo mye av det jeg har samlet inn kassert, men slik er det, sier lydkunstner Trond Lossius.

På nettsiden sin siterer Lossius den engelske grunnleggeren av musikkstilen ambient, Brian Eno, når han skal forklare kunstprosjektet han har startet på ved å bli med forskere på tokt i polarnatta.

«Når søket har begynt, vil noe bli funnet».